Cena numeru mk. 20. Nr. 107.

Wtorek 16 Maja 1922 r.

Na G. Śląsku fen. 50. Rok XIII.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz „ISKRA". Sosnowiec.

Prenumerata wynosi Z odnoszeniem miesięcznie mk. 300.

Z przesyłką pocztową mk. 350 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku.

Dąbrowa. Sienkiewicza 6, Telefon 78. Będzin, Małachowskiego 9, Telefon 84. Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telefon 64

ZMIERZCH KONFERENCJI GENUEŃSKIEJ.

Sosnowiec, 16 maja.

Wydaje się, że już nic nie zdoła uratować konferencji genueńskiej. Stoimy u progu jej zamknięcia i jej nikłych rezultatów, jeżeli się myśli o celu, dla którego zastała zwołana, a którego nie osiągnęła.

Zebrali się przedstawiciele 30 państw po to, aby przywrócić Europie dawno upragniony okres pokojowej pracy i przyśpieszyć jej gospodarczą odbudowę. Ale okazało się, że tego żadna konferencja, nawet składająca się z najtęższych umysłów, nie jest w możności uczynić.

Swiat cały jest w okresie wrzenia powojennego: gdzie rzucić okiem, mnóstwo zagadnień narzuciła ludzkości wojna, zagadnień nierozwiązanych, głęboko sięgających w stosunki bytowania narodów i tylko powoli z chaosu przeciwnych dążeń, rozbieżnych prawd i nowonarodzonych idei może ludzkość dojść do utrwalenia zasad, na których okres życia powojennego będzie oparty.

Konferencja w Genui była przedwczesna, była tylko wyrazem pragnienia w obecnych warunkach nieosiągalnego i tu taj leży źródło jej niepowodzenia.

Obok jednak jej świątecznego oblicza mamy jeszcze jej oblicze codzienne, realne, a to jest niemniej ciekawe, niemniej pouczające.

Ustaliło się i utwierdziło tylko to, co już było należycie przygotowane; więc wyszły na jaw fakty bardzo znaczące.

Rosja... Mimo szumne, błyskotliwe gadaniny not sowieckich, podlanych zgęszczonym sosem komunałów komunistycznych, jest faktem, że sowdepja powoli nagina się do stosunków, panujących w Europie, i że już prześwita ta chwila, kiedy Rosja wejdzie do koncertu europejskiego.

Traktat w Rapallo i nafta kaukaska.

Traktatem z niemcami dowiedli władcy komunistyczni Rosji, że w stosunkach międzynarodowych wchodzą na drogę dawnej, tak wypróbowanej polityki rosyjskiej. Rosja, oparta o Niemcy, powoli zacznie dobijać się swego dawnego mocarstwowego stanowiska. Nic niema w tym nienaturalnego. Powojenny bankrut łaczy się z innym bankrutem, aby przywrócić ten okres, który dla obu był korzystny, gdy szli ręka w rękę.

Konszachty o naftę są tylko świadectwem, że wschodni despoci pojmują swe zamierzenia realnie; w tym duchu zgodnie z poczynaniami politycznymi, ukształtują się warunki ekonomicznego życia odrodzonego państwa. Kapitały szwedzkie, niemieckie, angielskie i amerykańskie powołuje Rosja do walki z kapitałami francuskimi i belgijskimi, bo tego wymaga interes polityczny. Ale z góry można przewidzieć, że ta walka skończy się na uprzywilejowaniu jednych, na częściowym tylko pognębieniu drugich.

Anglja... Traktat włoski z turkami, oznaczający wyparcie częściowe wpływów Anglji z Małej Azji i usunięciu Grecji wywołał traktat angielsko włoski i w ten sposób interesy Anglji częściowo doznały odszkodowania; Włochy dowiodły, że bynajmniej nie myślą piec swej pieczeni przy ogniu francusko tureckim, wolą wypróbowany ogień angielski.

Polska... Traktat handlowy z Włochami jest dalszym przygotowaniem życia pokojowego Polski na terenie europejskim. I jeżeli nazewnątrz konferencja zawiodła, to w istocie dokonały się tam rzeczy pierwszorzędnego znaczenia.

Anglja jawnie już wkroczyła na drogę zbliżenia się do Niemiec i Rosji wbrew interesom dotychczasowych sojuszników. Polska wychodzi z konferencji wzmocniona i utrwalona w sojuszu z Francją i małą ententą.

Niemcy i Rosja dochodzą już do oficjalnego głosu w sprawach międzynarodowych.

Powoli, bardzo co prawda powoli, ale wchodzimy na przedwojenne szerokie tory polityki międzynarodowej.

Ostatnie depesze doniosły z Genui, że odpowiedź Rosji na notę państw sprzymierzonych została uznana za niewystarczającą, Lloyd George zaproponował wysłanie do Rosji komisji ekspertów; Barthou sprzeciwił się temu, aby w tej komisji zasiadali rosjanie.

Zaproponowany przez Lloyd Georgea pakt pokojowy natrafia na krytykę Francji i przedstawicieli państw małej ententy i Polski; komisja ekspertów i pakt pokojowy mają ratować fiasko konferencji genueńskiej.

Bronisław Knothe.

WIEŚCI WAŻNE.

(Z pism i depesz wczorajszych).

— Komisja międzysojusznicza usunęła z urzędu przewodniczącego sądu przysięgłych w Katowicach z powodu odmówienia przedstawienia komisji aktów sądowych.

— Sprawa mniejszości narodowych na Łotwie została odłożona na następną sesję ligi narodów.

— W poselstwie polskim w Wiedniu odbyło sie uroczyste wręczenie orderów Virtuti Militari i Polonia Restituta 5 oficerom francuskim, bawiącym stale w Wiedniu.

— Dnia 15 b. m. nastąpi w Genewie podpisanie polsko-niemieckiej konferencji w sprawie Górnego Śląska, a niezależnie od tego umowy czekowo-przekazowej i dworcowej (o dworzec w Bytomiu, przez który w kilku miejscach przechodzi granica). Ratyfikacja umów ma nastąpić najdalej do 28 maja. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych będzie dokonana w Opolu.

— Komisja zagraniczna parlamentu finlandzkiego odrzuciła wniosek rządowy o ratyfikację traktatu warszawskiego. Rezultatem tego była dymisja min. spraw zagr. Holstiego, a wraz z nim całego gabinetu.

— Wczoraj w Warszawie obradowała rada ministrów nad sytuacją polityczną w związku z relacjami, przywiezionymi z Genui przez p. Zaleskiego. Obrady miały charakter poufny; p. Zaleskiemu udzielono instrukcji co do postępowania naszej delegacji. Równocześnie rada ministrów zastanawiała się nad wypadkami finlandzkimi i odrzuceniem przez parlament ratyfikacji umowy warszawskiej.

Trocki grozi Europie.

Na zebraniu czerwonych kursantów w Moskwie Trocki zapowiedział, że **armja czerwona będzie zmuszona dowieść w lecie swych zdolności bojowych.**

— Nie wierzcie Genui—mówił czerwony dowódca—wierzcie swoim armatom i karabinom. Konferencja genueńska nie da nam tego, czego żądamy. Flaga czerwona powiewać będzie w Europie w tedy tylko, kiedy nasza armja przekroczy obce rubieże.

Szykanowanie polaków w Gdańsku.

Prezydjum policji gdańskiej jest niewyczerpane w wynajdywaniu najrozmaitszych szykan przeciwko Polsce. Wydało ono obecnie zarządzenie, iż każdy przybywający do w. m. Gdańska cudzoziemiec ma wnieść specjalne podanie do policji o pozwolenie na pobyt. Zarządzenie to odnosi się także do obywateli polskich, traktowanych jako cudzoziemcy. Jest to zatym pogwałcenie umowy polsko gdańskiej oraz traktatu wersalskiego.

Przeciwko Lloydowi George'owi.

W mowie, wygłoszonej w miejscowości Hitchin, lord Robert Cecil oświadczył, że dyskusja Ll. Georgea i objęcie steru władzy przez lorda Greya byłoby wielką ulgą dla świata cywilizowanego.

Czy nasi suwereni chcą abdykować?

Kiedy się sejm rozwiąże?

Warszawa, 15 maja.

Zagadnienie, czy wybory do nowego sejmu zostaną rozpisane w tym jeszcze roku, czy też w następnym, nie schodzi z porządku dziennego rozważań politycznych. „Kurjer" zwrócił się w tej sprawie z zapytaniem do poszczególnych klubów sejmowych.

Poseł Marjan Seyda, związek lud. nar. oświadcza: Prace obecnego sejmu powinny być zakończone przed ferjami letnimi. Być może, sejm przedłuży nieco swe rozprawy ze względu na konieczność załatwienia tych lub innych spraw, ale będzie to przedłużenie zaledwie kilkudniowe.

Poseł Grzędzielski, P. S. L. Sejm po uchwaleniu ordynacji wyborczej nie powinien się rozwiązać, nie są bowiem wypracowane ustawy, które winny być wprowadzone, aby konstytucja naprawdę weszła w życie; wobec niedostatecznego wyrobienia naszych władz i różnorodności ustawodawstwa, to, coby nastąpiło po natychmiastowym zakończeniu prac sejmu równałoby się anarchji. Stan ten potęgowałby się przez to jeszcze, że to jest okres przedwyborczy. Z góry zastrzegam się—mówi poseł Grzędzielski—że to jest moje stanowisko, jako prawnika, nie przesądza to stanowiska klubu, który się musi liczyć ze względami politycznymi.

Barlicki, P. P. S. Stoimy na stanowisku, aby nowe wybory rozpisano jaknajprędzej. Przy sprzyjających warunkach sądzimy, że prace swe sejm ukończy w połowie lipca. W tej sesji należałoby jeszcze załatwić sprawę monopolu tytuniowego, ustawę o urlopach i służbie domowej, nie licząc budżetu. Konieczne jest również ratyfikowanie konwencji waszyngtońskiej.

Skulski, nar. zjedn. ludowe. Sejm powinien uchwalić ordynację wyborczą i załatwić budżet. Przypuszczam, że to zostanie załatwione już w początkach lipca.

Chądzyński, N. P. R. Po uchwaleniu ordynacji wyborczej i regulaminu zgromadzenia narodowego, sejm powinien trwać nie dłużej niż do połowy lipca.

Poseł Thomas Aleksander, klub mieszczański. Sądzić należy, że po uchwaleniu ordynacji wyborczej i uchwaleniu budżetu w połowie lipca sejm obecny prace swe powinien zakończyć.

J. Kosmowska, (wyzwolenie). Po uchwaleniu ordynacji wyborczej powinien być natychmiast ogłoszony termin wyborów do nowego sejmu.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

16 wtorek	Dziś Jana. Jutro Paschalisa. Wsch. słońca 5 m. 01 Zach. „ 8 m. 05

Zaślubiny z czeremchą.

Co mię obchodzi genueński zjazd?!
Co mię obchodzi ta komedja cała?!
Oto w ogródku moim dzisiaj w noc
Zakwitły wiśnie i czeremcha biała.

Dziwnie mi zaraz poweselał świat,
Wszystko, co wzrokiem przez okno [pochwycę,
Bo drzewka w biały przystrojone kwiat
Tak wyglądają jak oblubienice.

I znowu żywiej krąży we mnie krew,
I znowu czuję się rzeźki i młody,
I szukam wzrokiem, którą z białych [drzew
Wybrać mam sobie na weselne gody.

Tak! ta czeremcha to mych marzeń cel
Przepychem stroju jest zachwycającą.
Urywam gałąź, strojną w kwiatów biel,
Dzisiejszą nockę będziem mieć pa-[chnącą!

NEMO.

Obywatelstwo urzędników państwowych. Wobec stwierdzonych faktów, że na urzędników państwowych przyjmowane są osoby nie mające obywatelstwa polskiego, prezydjum rady ministrów wystosowało pismo do wszystkich ministerjów wyjaśniające, iż urzędnikami państwowymi mogą być jedynie obywatele Polski.

W każdym wypadku przyjmowania kogokolwiek na urzędnika państwowego należy od petenta żądać dowodu przynależności państwowej polskiej.

Marnowanie grosza publicznego. Przy politechnice lwowskiej istnieje tak zw. „wydział wojskowy", na który zapisało się około 25 słuchaczów. Wykładu jednak dotychczas nie było, gdyż wykładający nie są jeszcze podobno dostatecznie przygotowani.

Natomiast pod względem osobowym niefunkcjonujący ten wydział wyposażony jest imponująco. Składa się on bowiem z kierownika, którym jest jenerał, zastępcy, którym jest pułkownik, referenta personalnego, którym jest kapitan, z adjutanta, którym jest kapitan, z referenta powiatowego: kapitan z kompanji sztabowej, pięciu panien biurowych i sześciu par koni.

Grono profesorskie politechniki zażądało od ministerjum przeniesienia niefunkcjonującego a tak drogo opłacanego wydziału.

Komunikacja telefoniczna z Katowicami. Od d. 13 b. m. zaprowadzono bezpośrednie połączenie telefoniczne między Warszawą a Katowicami.

Z przemysłu hutniczego. Zadania nowych podwyżek w przemyśle hutniczym są przedewszystkim różnie komentowane przez organizacje zawodowe, co utrudnia ujednostajnienie akcji i wytwarza przykre starcia.

Np. zjednoczenie zawodowe podpisało w niektórych zakładach, jak Staszyc, Milowice, Katarzyna i Deichsel warunki, według których robotnicy niewykwalifikowani otrzymają 23 proc., wykwalifikowani 25 proc. i rzemieślnicy 28 proc. podwyżki, na co nie chcą zgodzić się związki klasowe.

Natomiast w fabrykach Fitznera w Pogoni i Dąbrowie oraz Hulczyńskiego w Pogoni i Zawierciu toczą się jeszcze rokowania, również podług powyżej wymienionych warunków.

W elektrowni sosnowieckiej robotnicy żądają podwyżek wyższych o 12 proc. od przytoczonych, a to ze względu na brak w przedsiębiorstwie tym robót akordowych.

D. U. P. N. w Zagłębiu. Niedawno w Zagłębiu bawił przywódca demokratycznej unji państwowo narodowej, p. Downarowicz; ponieważ krążą pogłoski, że p. Downarowicz działa po porozumieniu się z p. Ponikowskim, przeto proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że p. Ponikowski nic wspólnego z d. u. p. n. nie ma; jednocześnie zaznaczamy, że i znany w Zagłębiu przemysłowiec, dyrektor Skarbiński, bynajmniej do stronnictwa tego nie przystąpił i wszelkie o tym pogłoski są fałszywe.

Zamknięcie fabryki. Zarząd fabryki w Porębie zalegał od pewnego czasu z wypłacaniem robotnikom zarobków, co stało się nawet powodem strajku, wreszcie w dn. 9 maja wywieszono ogłoszenie, iż fabryka z dn. 23 maja zostaje z powodu braku gotówki i do czasu uzdrowienia stosunków zamknięta.

O fakcie tym zarząd fabryki zawiadomił również odnośne władze z nadmienieniem, iż puszczenie w ruch przedsiębiorstwa może nastąpić najwcześniej 1 lipca r. b.

Zarządzenie powyższe wywarło między robotnikami jak najgorsze wrażenie.

Pożyteczne wydawnictwo. Nakładem ministerjum spraw wewnętrznych została wydana IV część „Skorowidza dekretów, ustaw, rozporządzeń i okólników", opracowana przez radcę ministerjalnego Romana Hausnera.

IV część obejmuje w systematycznym układzie przegląd wszystkich norm prawnych i przepisów, które ukazały się w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1921 r.

Ponieważ cz. I i II „Skorowidza" są rozprzedane, część zaś III na wyczerpaniu, przeto niebawem ukaże się nakładem ministerjum spraw wewnętrznych ponowne opracowanie całego materjału, zawartego w tych 3 częściach „Skorowidza".

Cena jednego egzemplarza IV części skorowidza wynosi 350 mkp. cena zaś I, II i III części podaną będzie później.

Skorowidz, część IV, nabywać można w prezydjum województwa kieleckiego po uprzednim nadesłaniu kwoty 350 mkp. jako należytości za skorowidz i 60 mkp. licząc od jednego egzemplarza na koszta wysyłki.

Zamówienia nadsyłać należy pod adresem prezydjum województwa kieleckiego. Wysyłka na prowincję uskuteczniana będzie także za pobraniem pocztowym z doliczeniem kosztów wysyłki.

Masowa ucieczka więźniów. Podczas transportowaniu 60 więźniów wojskowych z Warszawy do więzienia stanisławskiego uciekło 15 otworem, wybitym w dachu wagonu.

Ze związku florjańskiego. W dniu 21 maja o godz. 10 rano w sali towarzystwa „Lutnia" przy ul. Warszawskiej nr. 5 w Sosnowcu odbędzie się doroczne walne zebranie oddziału w Zagłębiu związku florjańskiego. Straże, liczące mniej niż 50 członków czynnych delegują 3 przedstawicieli, liczące zaś więcej o 1 przedstawicielu więcej na każdą pięćdziesiątkę. Wnioski należy nadsyłać na tydzień przed terminem

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego, 2) odczytanie i zatwierdzenie protokułu, 3) sprawozdanie zarządu, 4 sprawozdanie finansowe i protokuł komisji rewizyjnej, 5) ustalenie liczby członków związku, 6) wybory zarządu, komisji rewizyjnej i sądu honorowego, 7) sprawa kasy strażackiej, 8) sprawa zorganizowania związku wojewódzkiego, 9) wnioski.

Ciekawe. Chrześcjańska demokracja, licząca w Zagłębiu może około 300 członków, postanowiła zwalczyć za jednym zamachem wszystkie stronnic-

Walka o miljony.

21.

Bielizna zupełnie prawie była niewidzialna, mały jednak stojący kołnierzyk podejrzanej białości, wyzierał mu z ponad krawata.

XI.

Arnold spostrzegłszy wyżej opisaną osobistość, przywołał ją ku sobie skinieniem ręki.

Scott krzyknął zdumiony i podskoczył ku niemu.

— Ty w Paryżu?... ty tu?... „my dear?" — zawołał w francuskim języku, podając rękę wzywającemu go ku sobie.

— Siadaj.. — rzekł Desvignes.

— Jakież okoliczności sprowadzają cię tutaj, po tak długim czasie? - zapytał Will Scott, siadając ciężko na ławce. Miał żebyś na widoku jaką sprawę?

— Być może. — odparł z cicha były sekretarz Mortimera

Anglik rzucił w około siebie bardzo nieufnym spojrzeniem.

— Chcesz więc pomówić ze mną? — zapytał.

— Tak.

— W ważnej sprawie?

— W nader ważnej

— Wyjdźmy stąd zatym. Zapłać za rostbeef i umykajmy z tej pułapki.

Arnold zadrżał.

— Z pułapki?—powtórzył.

— Tak... Od trzech lat jak tu nie byłeś, wiele się zmieniło. Policja zwróciła uwagę na stary nasz Londyn, schodzi tu ona od czasu do czasu.. Niczemby było to jeszcze, mając się na baczności i z przezornością działając, ale co gorsza, utrzymuje tu ona bezprzestannie agentów, z bystrym słuchem i otwartymi szeroko oczyma Zbierają się tu albowiem wyrzutki Londynu, przebrani za stangretów i gromów, kłopot wszystkim nam czyniąc.

— Prawdziwa to filja ze Scotland Yard... Sam nawet właściciel udziela cichaczem powiadomień policji, pragnąc ażeby jego zakład tolerowano. Otóż, nie jest się już pewnym jak niegdyś, pod „czerwonym numerem". Przed pięcioma dniami zabrano stąd pięciu dzielnych chłopaków, przybyłych z Londynu w niewinnym celu przeszukiwania kieszeni paryżan.. Odesłano ich do Anglji

Arnold podniósł się.

— Skoro tak — rzekł do towarzysza, podając mu pieniądze — idź, zapłać za mnie, niechcę zbliżać się do bufetu. Źle, że chłopiec widział mą postać.

To mówiąc wyszedł z tawerny.

Anglik, po zapłaceniu należności, połączył się na ulicy z byłym sekretarzem Mortimera.

Możemy teraz rozmawiać, aby nie zbyt głośno — rzekł, biorąc go pod rękę poufale.. Nikt nas tu nie śledzi.

— Cóżeś robił przez trzy lata?

— Nie zebrałem majątku, to pewna - odparł Scott.. Stało się wysoko i nizko... stosownie do okoliczności... Nieszczęściem jestem zbyt znanym, a stąd i dozorowanym; musiałem trzymać ręce we własnych kieszeniach, zamiast nimi operować w cudzych Wypadły stąd nader niekorzystne rezultaty. Poza sprawami jakie nam przybywają z Londynu ze szczegółowymi objaśnieniami, nic tu do roboty nie było. Zaledwie wyrzyć w tej nędzy zdołałem. Rzemiosło nasze upada widocznie.. tak! całkiem upadał zupełna stagnacja...

— Dlaczego?

— Za wiele konkurencji, jak wszędzie . wszyscy się do tego garną. Znam szesnastoletnich wyrostków paryskich, którzyby mogli udzielać lekcje naszym pick pockets z City. Cóż z tego.. policja bezustannie cięży ci tutaj na karku.. Nic nie ma do roboty na tym przeklętym bruku Paryża! Umarłbym z głodu, gdybym się nie był postarał o posadę dla siebie.

— Ty... o posadę?! — zawołał Arnold Desvignes z uśmiechem. A to doskonale..

— Tak o posadę.

— Jakaż to posada?

— Jestem jedną z najużyteczniejszych osobistości w cyrku Fernando, pół klownem, pół figurantem a nawet niekiedy też artystą.

— Dziwna ci myśl przyszła...

— Nie było w czym wybierać.. Miano mnie wydalić z Paryża jako cudzoziemca, gdybym nie udowodnił w najrychlejszym czasie, z czego się utrzymuję i żyję. Prócz tego pozostać tu chciałem. Liczę wciąż na jakąś korzyść niespodziewaną, która nie przyszła dotąd wprawdzie.. lecz nadejść może. A może ty mi ją przynosisz? — dodał po chwili.

— Trilby czy żyje? — zapytał Arnold Desvignes w miejsce odpowiedzi.

— Żyje... a raczej wegetuje w biedzie wraz ze mną.

— Czy widujesz się z nim często.

C. d. n.

twa i w tym celu ogłosiła, iż nie zgadza się na umowę, zawartą niedawno przez inne organizacje z radą zjazdu przemysłowców górniczych, gdyż robotnicy winni otrzymać 50 proc. podwyżki.

W sprawie tej urządzono już kilka zebrań i wieców, jak również ma przybyć poseł Gdyk, aby robotnikom osobiście wyłuszczyć całą kwestję.

Zachodzi pytanie, czy nie szkoda starań i zachodów na tego rodzaju licytowanie się, które w rezultacie może tylko ośmieszyć stronnictwo.

Ź sosnowieckiego T wa muzyczn. Członkowie sosn. T-wa muzyczn. czyni i popierający, zechcą przybyć dziś, we wtorek, o godz. 8 wiecz. punktualnie, do Domu ludowego przy ul. Jasnej, w bardzo ważnej sprawie.

Jan Wleciał wleciał. Przy likwidacji agend zlikwidowanego okręgowego urzędu walki z lichwą i spekulacją w Kielcach wyszło na jaw, że brakuje wiele towarów skonfiskowanych, które przywłaszczył sobie wywiadowca tegoż urzędu Jan Wleciał. Za Wleciałem, który zbiegł, rozesłano listy gończe

Zawarcie umowy. W ub. piątek przydstawiciele związków klasowych i polskich podpisali umowę ze związkiem właścicieli małych kopalni w sprawie podwyżki płac, które są takie same, jak i na kopalniach dużych, z tym jednym zastrzeżeniem, że robotnicy małych kopalni dołożą starań, aby produkcję zwiększyć o 10 proc.

Umowa powyższa obowiązuje od dnia 1 maja r. b.

Strajk manifestacyjny. Na posiedzeniu komitetów kopalnianych, które odbyło się w ubiegły piątek w Dąbrowie, postanowiono w dniu 17 b.m. to jest w środę urządzić powszechny jednodniowy strajk manifestacyjny wszystkich zawodów, celem zaprotestowania przeciwko szalejącej drożyźnie.

W dniu tym odbędą się w całym Zagłębiu pochody, wiece i przemówienia, a punkt zborny wyznaczono w Będzinie, na placu 3 maja.

Na manifestację tę ma przybyć cały szereg posłów ze wszystkich klubów.

Kto chce wywozić jaja? Od centralnego komitetu do spraw hodowli drobiu w Polsce otrzymujemy poniższą wiadomość:

Członek komitetu doradczego przy naczelnym komisarzu do walki z drożyzną p. R Mielczarski żąda dla swej firmy pozwolenia na wywóz w ciągu r. b. kilkadziesiąt wagonów jaj. To się nazywa walka z drożyzną.

Z sądu okręgowego.

Sąd okręgowy w Sosnowcu na posiedzeniu sądowym w dniu 11 maja b. r. rozpatrywał następujące sprawy:

— Jana Święcickiego, lat 26, który uchylając się od poboru, wyjechał na G. Śląsk; sąd ukarał go 3 mies. więz.

— Adama Pawlaka, lat 37, zam. w Sielcu, walcownia Renard, oskarżonego o to, że zatrzymany przez stróża kop. przy kradzieży węgla, wyjął rewolwer, przykładając go do piersi stróża, mówiąc: „widzisz, nas jest dwóch, a ty jeden—a jest czyste pole; jak nie dasz pan węgla, to strzeliłbym do pana i niktby nie wiedział, co się z panem stało." Stróż, obawiając się śmierci, odszedł na bok, a Pawlak zabrał 2 worki węgla, przy odejściu wręczając stróżowi 5 szt. papierosów i 100 mkp. Przy rewizji u Pawlaka znaleziono rewolwer i węgiel. Sąd, uznał winnym Pawlaka przywłaszczenia węgla, wartości poniżej 10.000 mk., za co skazał go na 3 mies. więzienia z zawieszeniem kary na lat 2, wobec zaświadczenia kop. „Renard" o nienagannym prowadzeniu się oskarżonego, jako pracownika kopalni. Od zarzutu napadu, sąd Pawlaka zwolnił.

— Stanisława Małoty, lat 31, z Grodźca, oskarżonego o to, że w październiku 1921 r. w Zendku skłaniał, chociaż bezskutecznie, starszego szeregowca baonu celnego nr. 4 Stefana Trędę, za pomocą podarunku w kwocie 10.000 mk. do pogwałcenia obowiązków służbowych przez nieodprowadzenie, przytrzymanej na pograniczu G. Śląska, z przemycanymi jajami za granicę, jego żony, do swej przełożonej władzy. Sąd uznał oskarżonego winnym, skazując go na miesiąc więzienia.

— Romana Kużara, oskarżonego o ciężkie pobicie dyrektora kop. Czeladź za nieprzyjęcie go do pracy. Sąd sprawę odroczył, wobec niestawienia się świadków.

— Michała Majewskiego i Alberta Puchały, oskarżonych o kradzież garderoby w sklepie Estery Gluzerman. Sąd, na zasadzie amnestji oskarżonym karę darował.

— Seweryna Kaczmarczyka, oskarżonego o kradzieże, fałsze i przywłaszczenia kart chlebowych na kop. „Ignacy". Sąd karę darował na mocy amnestji.

— Franciszka Zaji, oskarżonego o przemycanie pieniędzy na G. Śląsk, Sąd Zaję uznał winnym przemycania, ale bez chęci zysku, wobec czego skarał go tylko na 20.000 mk. znalezione przy Zaji rozdzielił, konfiskując na rzecz skarbu 60.000, a pozostałe 20.000 zwracając oskarżonemu.

— Władysława Antoniego Sobczyka, Romana Szewczykowskiego, lat 28, Emilji Proms, lat 25, Władysława Rubinkiewicza, lat 35, Sabiny Rubinkiewiczowej, lat 29, Wincentego Jasocińskiego, lat 30, Stanisława Sobczyka, lat 32, Kazimierza Sobczyka, lat 57, Romana Promnego, lat 30, Marji Piecha, lat 30, oskarżonych o kradzieże. Sąd sprawę umorzył na zasadzie amnestji.

— Antoniego Mesjasza, oskarżonego o kradzież węgla pomimo poprzedniej karalności za taki czyn. Sąd skarał Mesjasza na 2 mies. więzienia.

Z teatru.

(Komunikat teatralny)

Dziś „Płomień", sztuka grana na wszystkich scenach z olbrzymim powodzeniem.

„Dziewczę z chaty za wsią" powtórzone będzie na środowym przedstawieniu jako ciąg dalszy „Chaty za wsią". „Dziewczę z chaty za wsią" na środowym przedstawieniu ukaże się po raz ostatni, ustępując miejsca ostatniej części, przerobionej dla sceny z powieści Kraszewskiego, jaką jest „Wnuk Tumrego".

„Dr. Stiglitz" w Dąbrowie ukaże się we środę.

„Kaśka Karjatyda" w Będzinie grana będzie w nadchodzący czwartek w teatrze „Corso".

Giełda urzędowa.

Warszawa, 15 maja.

(Przez telef.)

Dziś na giełdzie warszawskiej waluty obce notowano:

Miljonówka — 1700.
Dolary — 3995
Franki — 370.5
Funty szterlingi — 18 000
czeskie — 78 10
Marki niem. — 14 10
Korony austrjackie — 44 25

Krwawa walka policji z bandytami.

2 bandytów zabitych, 2 policjantów rannych.

Opoczno, 15 maja.

W powiatach tomaszowskim i opoczyńskim grasowała od szeregu miesięcy groźna szajka koniokradów i bandytów. Na czele szajki, najbardziej ruchliwej i w zbójeckim rzemiośle wyszkolonej stali: Ignacy Rybak z Tomaszowa i Jan Dąbrowski z Wolborza.

Nocy onegdajszej opryszkowie wybrali się na występy do Radomia. Na drodze między Drzewicą a Odrzywołem spotkali bryczkę, którą jechał pewien handlarz ze skórami do Radomia. Opryszków było 5 i kazali się zawieść do Radomia, przynaglając kupca i jego woźnicę do pośpiechu. Wobec kupca zachowali się zupełnie spokojnie, wypytywali go tylko o jego stosunki, czy dużo zarabia itp.

W osadzie Odrzywół około godz 2 nad ranem woźnica przystanął, aby napoić konia.

W międzyczasie zbóje posnęli, pozostawiając tylko jednego na czatach. Szczęśliwym trafem dowiedział się komendant posterunku w Odrzywole p. Klimecki, że jakieś podejrzane indywidua jadą w stronę Radomia. Przybył natychmiast w asystencji dwóch policjantów i podszedłszy do bryczki, zwrócił się z zapytaniem, kto jedzie

W odpowiedzi posypał się grad kul rewolwerowych. Rozpoczęła się straszna walka 3 funkcjonarjuszów policji z 5 rafinowanymi opryszkami, która trwała długą chwilę. Obaj przywódcy szajki Rybak i Dąbrowski padli trupem na miejscu. Jeden zbój został, sądząc ze śladów krwi, ciężko raniony. Zdołał jednak wśród ciemności zbiec wraz z dwoma swymi towarzyszami.

Jeden posterunkowy otrzymał kilka kul, które przeszyły go na wylot. Na szczęście życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo Drugi policjant jest lekko ranny.

PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Związku b. Wojskowych w Sosnowcu składa serdeczne żołnierskie „Bóg zapłać" p. Leonardowi Mazurkiewiczowi właścicielowi sklepu rzeźniczego przy ul. Kościelnej 2 za ofiarowany dar świąteczny dla bezdomnych obrońców kraju, jak również p Helenie Sozańskiej, która nie jest członkinią Koła Polek, a zajęła się przyjęciem zdemobilizowanych u siebie w domu przez 2 dni świąt, oraz narzeczonym p. Kazimierze Mazurkiewiczównej i p. Stanisławowi Puzi za złożone na rzecz Związku b Wojskowych 15.000 marek.

ZA ZARZĄD: Sekretarz *St. Arct.*

64

OBWIESZCZENIE.

1-1

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, W. Konopka, zamieszkały w Będzinie przy ulicy Małachowskiego Nr. 36, na żądanie wierzyciela Edwarda Lange i stosownie do artykułu 1141 U.P.C. niniejszym obwieszcza, że w **dniu 17 lipca 1922 r.** o godz. 10 ej rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Sosnowcu odbędzie się sprzedaż drogą

LICYTACJI

trzech oddzielnych działek gruntu: 1) 321. 16 sążni kw. 2) 558. 58 sąż. kw i 3) 897. 53 sąż. kw., położonych w terytorjum m. Będzina w miejscowości „Górki", własność Franciszka Chmurkowskiego. Nieruchomość ta nie jest zastawiona, ma urządzoną księgę hipoteczną w wydziale hipotecznym w Będzinie pod nr. 775 i obciążona długami w sumie 150 000 mk. z proc. i kosztami. Oszacowana na 10.000 mk i od tej sumy rozpocznie się licytacja.

Osoby pragnące wziąć udział w kupnie, winny złożyć wadjum w ilości 10 proc. od szacunku, a po ostatecznym zalicytowaniu dopełnić 10 proc. od zaofiarowanej sumy.

Ostatnie wiadomości.

Genua. Uchwała o wysłaniu rzeczoznawców dla zbadania sytuacji w Rosji została zatwierdzona przez komisję polityczną i we wtorek, t. j. dziś odbędzie się w Genui ostatnie posiedzenie plenarne konferencji. Do komisji rzeczoznawców, która będzie badać Rosję, wejdą w charakterze państw zaproszonych Francja, Belgja i Stany Zjednoczone.

Dziś, na ręce p. Szancera wpłynął protest Cziczerina przeciw niedopuszczeniu przedstawicieli Rosji do tej komisji.

— Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych otrzymał od państw ententy notę werbalną z zawiadomieniem, że, ich zdaniem odbudowa Rosji bez udziału Stanów Zjednoczonych jest niemożliwa.

Moskwa. Przybył tu delegat niemieckiego sztabu generalnego, gen. Bauer dla przeprowadzenia układów w sprawie konwencji militarnej między Rosją a Niemcami.

Genewa. O godz. 3 po południu na posiedzeniu publicznym nastąpiło podpisanie traktatu polsko-niemieckiego w sprawie G. Śląska.

Posiedzenie zagaił prezydent Calonder. Następnie przemawiali p. Olszewski z ramienia Polski i p. Szifer z ramienia Niemiec

Podpisana konwencja zawiera przeszło 600 artykułów.

Ratyfikacja jej ma nastąpić najpóźniej dnia 28 maja r. b.

Kraków. Ubiegłej nocy niewyśledzeni sprawcy napadli na bank polsko amerykański i zrabowali zapas waluty amerykańskiej i niemieckiej, ogólnej wartości 12 miljonów mk.

Znajdujące się 7 miljonów mk. polskich, bandyci nie ruszyli.

Niezwykła okazja! 50 proc. taniej!

Kto pragnie ubierać się ładnie, gustownie i o 50 proc. taniej niż gdzieindziej, niechaj zaraz korzysta z pierwszorzędnej

Pracowni ubiorów męskich

I. Watenberga przy ul. Modrzejowskiej 8., obok ochronki dom własny, **w Będzinie**

Wykonywuje się również z własnego materjału ubiory: marynarkowe, żakietowe, surdutowe, smokingowe, frakowe, sportowe i t. p. na czas umówiony starannie i solidnie według najnowszych żurnali.

W dniu 1 czerwca r. b. o godzinie 10-ej rano odbędzie się w browarze pod firmą „WINDMAN I KRAKOWSKI“ w Zawierciu przy ulicy Towarowej.

publiczna licytacja

skonfiskowanego słodu w ilości 653 pudy

na zasadzie pisma Starostwa Będzińskiego z dnia 14 kwietnia r. b. za L. 749⁄8 —

Licytacja odbędzie się od sumy 600.000. Mk.

Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć wadjum w wysokości 10 proc czyli 60.000 Mk. które będzie zaliczone na rachunek sumy nabycia, zaś tym, którzy odstąpią od licytacji, będzie zwrócone bezwłocznie.

62—3-1

W dniu 24 maja r. b. o godz. 10-ej rano odbędzie się w browarze pod firmą „WINDMAN HABERMAN i HERCBERG“ w Zawierciu przy ul. Aptecznej,

publiczna licytacja

skonfiskowanego słodu w ilości 857 pudów,

zarządzona na zasadzie pisma Starostwa Będzińskiego z dnia 5 kwietnia r. b. za L 8709 1/7 wobec zatwierdzenia przez Ministerstwo Aprowizacji konfiskaty zasekwestrowanego słodu w browarze wyżej wspomnianym.

Licytacja odbędzie się od sumy 800.000 Mk.

Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć wadjum w wysokości 10 proc. czyli 80.000 Mk które będzie zaliczone na rachunek sumy nabycia, zaś tym, którzy od. stąpią od licytacji, będzie zwrócona bezwłocznie. 61—3-1

Zarząd Związku b Wojskowych uprzejmie prosi wszystkie instytucje i przedsiębiorstwa, o łaskawe nadsłanie imiennych wykazów przyjętych do pracy zdemobilizowanych żołnierzy za pośrednictwem naszego Związku lub też na wydawane zaświadczenia.

Z poważaniem

63—1 1 ZA ZARZĄD: Sekretarz **St. Arct.**

70—1 1

6 placów w Sosnowcu

nadających się pod fabryczki, magazyny lub inne budowle także — z zeberkiem kolejowym razem zaraz do sprzedania. Oferty „Iskra“ Sosnowiec pod „Place“.

W 7-mio Kl. Szkole Żeńskiej

S. Podkajowej

ULICA KOŁŁĄTAJA № 11, 113—2-1

:-: ZAPISY OD DNIA 15-go MAJA. .:-:

CENTRALNE BIURO SPRZEDAŻY ARTYKUŁÓW

FABRYK WŁASNYCH i REPREZENTOWANYCH 59—1-1

poszukuje materjalnie odpowiedzialnego **dyrektora-chrześcjanina** do prowadzenia samodzielnie oddziału w Sosnowcu. Oferty do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115 pod „Samodzielny“.

Zaopatruję w wodę:

zakłady przemysłowe, domy mieszkalne i t. p.

Studnie Artezyjskie

Otwory świdrowe

dla wentylacji, zamulenia, osuszania i t. p.

Poszukiwania bogactw mineralnych

Aparaty wiertnicze. Pompy wiertnicze i dla różnych celów. Pompy, filtry i t. p.

P. B. DUDA Dąbrowa-Górnicza, Sławkowska 14. 4-2

— Firma egzystuje od 1880 roku. —

Pierwszorzędna fabryka mydła

I. Cwejgenhaft

Sosnowiec, Targowa 7-a

zawiadamia iż sprzedaje się mydło pierwszego gatunku, zawierające od 63 do 67 procent tłuszczu.

∴ ∴ ∴ Najmniejsza ilość sprzedaży 25 funtów. ∴ ∴ ∴

FABRYKA KAPELUSZY w BĘDZINIE

Wszystkie panie Zagłębia wiedzą o tem, że najskrupulatniej i najsumienniej wykonywa zamówienia pierwszorzędna i najstarsza w Zagłębiu fabryka kapeluszy

H. Kisner w Będzinie ul. Kołłątaja № 27,

która przyjmuje wszelkiego rodzaju kapelusze damskie i męskie do przefasonowania i farbowania według najnowszych paryskich fasonów.

UWAGA: Dla wygody Szan. Klijenteli otwarty został przy mojej fabryce kapeluszy specjalny magazyn, obficie zaopatrzony w zagraniczne nowe damskie i męskie kapelusze i czapki, damskie i dziecinne do odpowiednio garnirowane, i wszelkie ręczne roboty kapeluszy jedwabnych, które są do nabycia o 50 proc. taniej niż gdzieindziej.

Za garnirowanie każdego przefasonowanego —kapelusza nie pobiera się osobnej zapłaty.—

NOWOŚCI!!

Wiosenne modele na rok 1922 oraz pasy zdrowia: pooperacyjne, na ślepą kiszkę, przeciw rupturowe, jak również biusty nadeszły z Paryża

PRACOWNIA GOSETÓW

St. Chorzelskiej

w Sosnowcu, Piłsudskiego 14.

NOWOŚCI!!

8-klasowe Gimnazjum Żeńskie

J. RZYMOWSKIEJ w Będzinie.

Zapisy na r. szkolny 1922/23 przyjmuje kancelarja codziennie od 9-2,

EGZAMINY 6 CZERWCA. — GODZ. 9 a

Podania o przyjęcie wydaje kancelarja Gimnazjum.

Do podania dołączyć należy świad. urodzenia i powtórnie szczepionej ospy.

POSZUKUJĘ 58-2-1

2 lub 3 pokoje na biuro, za dobrą cenę.

Oferty proszę składać w Iskrze pod „Biuro“.

Ceny konkurencyjne

Sprzedaż hurtowo i detalicznie.

FABRYKA KAJETÓW

S. LANGER, Sosnowiec

Warszawska № 10,

uskutecznia wszelkie roboty introligatorskie oraz wykonywa księgi buchalteryjne z własnego materjału.

Dla szkół i hurtowni ustępstwo.

CENY PRZYSTĘPNE.

Dr. Marcell Rosen

Będzin, ul. Sączewskiego Nr. 25

Choroby wewnętrzne i weneryczne.

Preparaty 606 i 914.

Badanie krwi.

Przyjmuje od 3—6 poł.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Posady i prace

10 mk. za wyraz.

Buchalterka - bilansistka ze znajomością buchalterji włoskiej i amerykańskiej, korespondencji w językach: polskim, rosyjskim i niemieckim, poszukuje posady od 1-go czerwca. Zgłoszenia prosi nadsyłać sub. „B. B.“ do Redakcji „Iskry“. 5 2

Handlowiec z dobremi świadectwami długoletnią praktyką poszukuje zajęcia kierownika, magazyniera lub buchaltera. Zgłoszenia „Iskra“ Będzin pod „Handlowiec“. 4-2

Sklepowego posada wakuje w Stow. Spoż. „Spół zielnia“ w Zagórzu. Z ofertami zgłaszać się od 5-ej do 6 ej po poł kaucja pożądana. 3 1

Poszukuję posady kasjerki lub ekspedjentki z kaucją 100 000 mrk. Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec. 1-1

Młoda panienka chrześcjanka z 4 ro klasowym wykształceniem poszukuje miejsca do sklepu lub do dzieci Łaskawe zgłoszenia dla „4 ch klas“ przyjmuje „Iskra“ w Będzinie.

Kupno i sprzedaż

20 mk. za wyraz.

Kupię pompę parową systemu Worttingtona w dobrym ctanie o wydajności 1—1⅓ kubika na minutę. Oferty proszę kierować. W. Wypych, Aleja 9. 3-3

Serwantka lustrzana z serwisami i szkłem różnego rodzaju natychmiast do sprzedania Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec. 2 2

2 maszyny singierowskie bębenkowe krawiecka i damska do sprzedania. Urząd Skarbowy w Sosnowcu u woźnego w budynku komory Celnej. 2 2

Powóz jednokonny odświeżony do sprzedania. Sosnowiec Szczodra 10. Kowalczyk. 2-2

Okazyjnie sprzedam aparat fotograficzny 10×15 z przyborami, kolonja Saturn, dom 15 Puchała. 2-1

Plac 25 prętów i pies 2 letni „Doberman“ do sprzedania. Sielce, Kozia 27 róg Zagórskiej, Blicharski Roman. 1-1

TOREBKI z papieru przedwojennego solidnie wykonane w większych ilościach do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Szenowska 25, w portjerni. 2-1

Do sprzedania maszyna bębenkowa do szycia. Sosnowiec ul. Prosta Nr. 2. 1 1

Rower nowy do sprzedania. Sosnowiec Kołłątaja 11. 1-1

Lokale

20 mk. za wyraz.

Letnie mieszkanie w Olkuszu. dwa pokoje umeblowane z elektrycznem oswietleniem. Wiadomość: Olkusz, ulica Sławkowska, Helena Nowakowska. 1-1

Poszukuję pokoju z piecem kuchennym w Dąbrowie, czynsz obojętny. Wiadomość „Iskra“ Dąbrowa. 1-1

Zgubione

10 mk. za wyraz.

Kalma Zilberberg zgubił książkę zwolnienia od służby wojskowej wydaną przez PKU Będzin. 3-3

Mędrek Jan zgubił kartę demobilizacj wyd. przez oficera ewidencyjnego w Dąbrowie i książkę z Kasy chorych 3-3

Andrzej Siemiontkowski zgubił dowód osobisty Nr. 1412 wydany w Warszawie. 3-2

Zaginął patent na prawo prowadzenia rzezi i handel mięsem, wydany przez Kasę Skarbową w Sosnowcu na imię Hersza Berka Najmana. 3-2

Sitko Jan zgubił kartę zwolnienia, wydaną przez artylerję konną Nr. [illegible] Lwów. 3-3

Ojzer Bryner zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany przez Magistrat m. Będzina. 3-3

Eljasz Kajzer zgubił kartę powołania wydaną w PKU. Będzin i metryk urodzenia. 3-3

Izrael Suchecki Salka Suchecka zgubi paszporty, wydane przez władze niemieckie 3-2

Zgubiono kartę legitymacyjną, wydaną przez Magistrat w Sosnowcu, na imię Julijana Mazura Łaskawy znalazca raczy zwrócić do „Iskry“ w Sosnowcu

Aleksander Oczkowicz zgubił książkę Kasy chorych, wydaną przez fab. „Fitzner i Gamper“ w Dąbrowie. 1-1

Bronisław Bednarski zgubił książeczkę Kasy chorych wydaną przez ko[illegible] „Wiktor“ w Milowicach. 1-1

Kowalow Piotr zgubił dowód osobisty wyd. przez Magistrat w Łodzi, oraz kartę zwolnienia wyd. przez PKU Będzin 3-1

Nobis Władysław zgubił kartę demobilizacji wydaną przez 10 p. p. Łowiczu 3-1

Różne

20 mk. za wyraz.

Makuchy lniane i rzepakowe olej jadalny i pokost poleca tanio [illegible] jarnia B ci Dafner Będzin, Nowy Rynek Nr. 7. 10

Nowe meble różnych fasonów za gotówkę wypłat również przyjmujemy wszelkie obstalunki w zakres stolarstwa wchodzące stolarzy Chrześcjan przy kółku rolniczem w Będzinie ul. Modrzejowska 14 dom J. Czernego.

Swiece nadeszły białe i ubierane w wielkim wyborze po cenach niskich Kołton Kościelna 4. Sosnowiec. 10 4

Oddam 2 miesięczną dziewczynkę na własność. Sosnowiec, Piłsudskiego 40 Kurek. 2-2

Ważne dla młodych matek

Nadeszła świeża ospa krowianka z czem się poleca starszy felczer M. Frucht ul. Modrzejowska 28 w Sosnowcu. 3 2

Uczeń 8 ej klasy Gimnazjum Państwowego w Sosnowcu udziela korepetycji. Wiadomość w Administracji Iskry Sosnowiec. 2 2

Budynek murowany przy ulicy Jasnej nadający się na składy magazyny lub warsztaty do wydzierżawienia Iskra Sosnowiec. 3-2

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność że z dniem 13 maja otworzyłem polski zakład Organmistrzowski. Mam na składzie harmonje warszawskie chrometyczne i półtonowe oraz skrzypce, mandoliny struny i różne przybory do instrumentów muzycznych jak również przyjmuje się wszelkie reparacje wykonywam solidnie. Polecam się łaskawej pamięci Szanownej klijenteli I Kopeć ul. Kościelna 8 w Sosnowcu. 1-1

Baczność!!!

Wielki wybór gotowych kołder watowanych w pierwszej pracowni w Sosnowcu, Piłsudskiego 44, również przyjmuje do przerabiania stare kołdry na najnowsze desenie francuskie. 1 1

15000 mkp. i skrzypce dam temu kto mi wyrobi posadę na skromnych warunkach, rachunkowego magazyniera, ekspedjenta, lub podmajstrzego w jakiejkolwiek bądź fabryce miejscowości, gdzieby było wolne mieszkanie dla żonatego. Mam lat 3[illegible] posiadam dobre świadectwa i władam również biegle niemieckim. Dyskrecja zapewniona. Zgłoszenia pod „Nagroda“ do administr. „Iskry“ w Sosnowcu. 1-

Wdowiec posiadający dom i sklep pragnie poznać wdowę lub starszą pannę z pewnym kapitałem w celu matrymonialnym. Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec 1.1

Wydawca i redaktor Wiktor Monsiorski Drukarnie R Monsiorski — Będzin